

Mastalgie (mastodynie) může být buď cyklická (zhoršující se před menstruací) nebo necyklická, vycházející z prsu nebo hrudního koše. Mastalgií během života trpí asi 70% žen.

Cyklická mastalgie se spontánně upravuje u 20–30% žen, s následnou rekurencí u 60% žen. **Necyklická mastalgie** reaguje špatně na léčbu, avšak mizí spontánně u 50% žen.

Nigel J Bundred. Breast pain. Clinical Evidence 2007;04:812

Vitamin E a pupalkový olej v managementu cyklické mastalgie: randomizovaná pilotní studie

Pruthi S, Wahner-Roedler DL, Torkelson CJ, Cha SS, Thicke LS, Hazelton JH, Bauer BA. Breast Diagnostic Clinic, Mayo Clinic, Rochester, Minnesota 55905, USA. pruthi.sandhya@mayo.edu

Cíl studie: Vyhodnotit účinnost vitamínu E a pupalkového oleje (EPO) jednotlivě a v kombinaci při managementu bolesti u cyklické mastalgie.

Metodika: Ve dvou amerických akademických zdravotnických centrech byla provedena dvojitě slepá, randomizovaná, placebem kontrovaná studie. Do studie bylo zařazeno 85 žen trpících premenstruačním cyklickým prsním dyskomfortem. Pacientky byly randomizovaně rozřazeny do jednoho ze čtyř šestiměsíčních perorálních léčebných cyklů: vitamin E (1200 IU denně), pupalkový olej (EPO, 3000 mg denně), vitamin E plus EPO (1200 IU a 3000 mg denně) a dvojitě placebo. Primárně byly hodnoceny změny v bolesti prsů, měřené modifikovaným McGillovým dotazníkem při vstupu do studie a po šesti měsících.

Výsledky: 41 pacientek dokončilo studii. Intent-to-treat analýza (pre-testing a posttesting) vykazala rozdíly v léčebných schématech: EPO ($p=0,005$), vitamin E ($p=0,04$), kombinace ($p=0,05$) a beze změn u placebo ($p=0,93$). Výsledek dvouzorkového t-testu vykazal nesignifikantní zmírnění cyklické mastalgie pro jednotlivé tři režimy oproti placebo (EPO, $p=0,18$; vitamin E, $p=0,10$; kombinace, $p=0,16$). Data byla též analyzována Aickinovým separačním testem, který vykazoval trend k zmírnění cyklické mastalgie u všech tří režimů.

Závěr: Šestiměsíční užívání vitamínu E (1200 IU denně), pupalkového oleje (3000 mg denně) nebo jejich kombinace ve stejných dávkách zmírňuje cyklické mastalgie.

(Altern Med Rev 2010;15(1):59-67)

	placebo	EPO
intent-to-treat	no = 22	no = 21
Silná bolest		
Na začátku	5,45	6,81
6. měsíc	5,41	5,95
Rozdíl	-0,05	-0,86
Hodnota p t-testu	0,93	0,005
Průměrná bolest		
Na začátku	4,5	5,29
6. měsíc	3,86	4,24
Rozdíl	-0,64	-1,05
Hodnota p t-testu	0,07	0,006

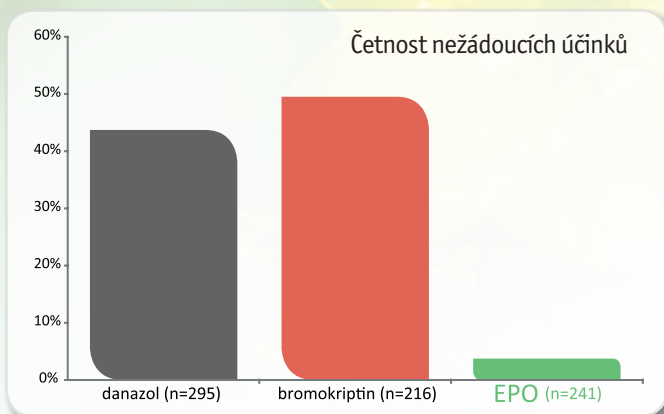
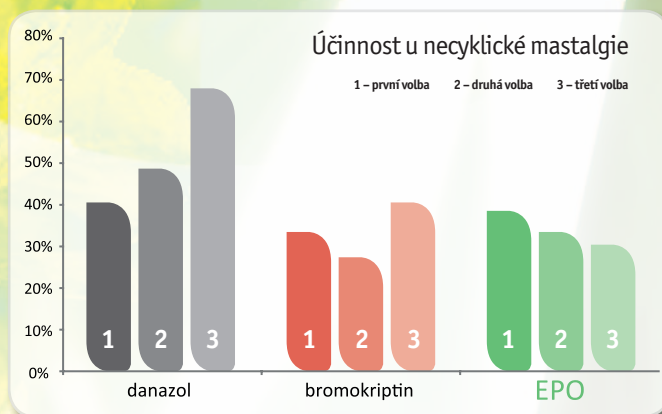
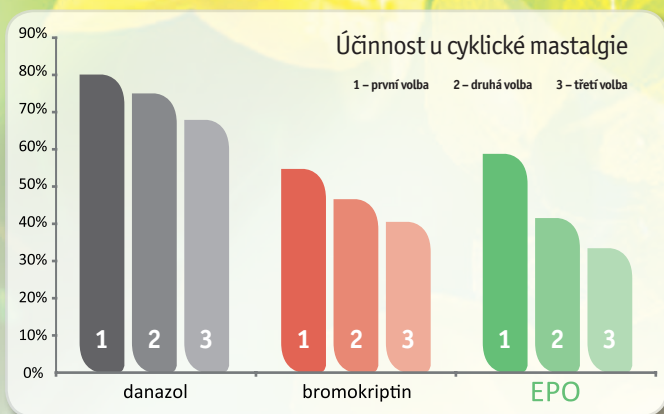
	placebo	EPO
per protocol	no = 11	no = 11
Silná bolest		
Na začátku	5,45	6,55
6. měsíc	5,45	4,91
Rozdíl	0,00	-1,64
Hodnota p t-testu	1	0,002
Průměrná bolest		
Na začátku	4,55	4,91
6. měsíc	3,45	2,91
Rozdíl	-1,09	-2,00
Hodnota p t-testu	0,12	0,003

Medikamentózní léčba mastalgie: 17-leté zkušenosti z Cardiff Mastalgia Clinic

Gateley CA, Miers M, Mansel RE, Hughes LE.

Mastalgie je v běžné klinické praxi častá. Většina pacientek je zvládnutelná vyloučením malignity a ujištěním, že se nejedná o závažný stav. U některých však intenzita bolesti ovlivňuje kvalitu života, a proto je třeba zvážit medikamentózní zásah. Od začátku fungování Cardiff Mastalgia Clinic jsme medikamentózně léčili 324 cyklických mastalgií a 90 necyklických mastalgií. Souhrně na léčbu zareagovalo zlepšením nebo úplným ústupem potíží 92% pacientek s cyklickou mastalgií a 64% pacientek s necyklickou mastalgií. Nejúčinnějším preparátem byl danazol. Bromokriptin a pupalkový olej vykazovaly stejnou, o něco nižší účinnost. Na pupalkovém oleji bylo reportováno výrazně méně nežádoucích účinků, než u danazolu či bromokriptinu.

J R Soc Med. 1992 Jan;85(1):12-5.

Pacientky léčené pupalkovým olejem udávaly minimum signifikantních nežádoucích účinků, celkově asi 8x méně než oba další preparáty. Z tohoto hlediska, pokud intenzita příznaků nevyžaduje rychlou odpověď, by měl **být pupalkový olej považován za léčbu první volby**.

Nízký výskyt nežádoucích účinků předurčuje pupalkový olej pro pacientky, které potřebují vícečetné léčebné cykly pro rekurenci.

Dávkování: 2 tobolky 1 až 3 krát denně spolu s jídlem. Složení: Pupalkový olej, vitamin E, želatina, glycerol, čišťená voda. Jedna tobolka obsahuje pupalkový olej 500 mg (z toho gama-linolenová kyselina 50 mg) a vitamin E 10 mg (15 m.j., 100% doporučené denní dávky). **Upozornění:** Není určeno pro děti do 2 let, těhotné a kojící ženy. Pokud užíváte antikoagulantia, fenothiazin nebo je ve Vaší anamnéze epilepsie, konzultujte užívání přípravku se svým lékařem. Nepřekračujte doporučenou denní dávku. Uchovávejte na chladném a suchém místě. Uchovávejte mimo dosah a dohled dětí. Výrobek není určen k používání jako náhrada pestré stravy.

